

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1144/2019
28.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Вера Ђоровић, адвокат из ..., против тужене ТП Србија АД Крагујевац, чији је пуномоћник Зорка Борозан, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2555/18 од 04.12.2018. године, у седници одржаној 28.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија туженог.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2555/18 од 04.12.2018. године у ставу II изреке, тако што се **ОДБИЈА** жалба тужиле, а пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 164/18 од 22.02.2018. године у ставу 3. и 4. изреке потврђује.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 35.520,00 динара у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2555/18 од 04.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 164/18 од 22.02.2018. године у ставу 1. изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 164/18 од 22.02.2018. године у ставовима 3. и 4. изреке и усвојен је тужбени захтев тужиле, па је обавезана тужена ТП Србија АД Крагујевац да тужилци на име разлике од исплаћене до припадајуће отпремнине исплати износ од 427.200,00 динара са законском затезном каматом почев од 14.05.2010. године до исплате у року од 15 дана и обавезана је тужена да тужилци накнади парничне трошкове у износу од 147.611,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате у року од 15 дана.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужена је изјавила ревизију у односу на став II изреке – (преиначујући део), због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и установио да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је била запослена код тужене на неодређено време све до доношења решења тужене број 1200-4 од 14.04.2010. године када јој је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом. У току 2010. године, тужилца је радила четири месеца и није искористила годишњи одмор за 2010. годину. Висина утуженог потраживања по овом основу није међу странкама спорна. Ставом 3. решења од 14.04.2010. године утврђено је да ће тужилци бити исплаћена отпремнина у износу од 186.747,00 динара, на основу споразума број 1199-4 од 13.04.2010. године, док је тачком 4. наведеног решења тужилца упућена да своја права у погледу новчане накнаде, права из пензијског осигурања и здравствене заштите у смислу члана 160. Закона о раду, оствари код Националне службе за запошљавање. У наведеном споразуму од 13.04.2010. године закљученом између тужилце и тужене, тужилца није оспорила да су јој исплатом отпремнине од 186.600,00 динара измирена сва потраживања из радног односа до њеног престанка везано за зараде, накнаде зараде и накнаде трошкова и других примања и евентуалне штете, осим зарада за март и април 2010. године и да се потписом и споразумом одрекла било каквих потраживања према послодавцу за исплату зараде, накнаде зараде, накнаде трошкова и других примања и евентуалне штете, осим наведених зарада. Тужилци је дана 14.05.2010. године на име отпремнине исплаћен износ од 186.600,00 динара. Између представника синдиката запослених код тужене и генералног директора тужене дана 03.09.2003. године био је закључен појединачни колективни уговор у складу са тада важећим Законом о раду ("Службени гласник РС" бр. 70/2001). Према члану 72. наведеног Појединачног колективног уговора утврђено је право запослених на отпремнину у износу од 200 евра за сваку годину укупног стажа осигурања запослених, као и остала права предвиђена законом и општим колективним уговорима. Тужилца потражује разлику између исплаћене и припадајуће отпремнине, а све према члану 72. Појединачног колективног уговора. Висина тог потраживања утврђена је вештачењем од стране вештака економско-финансијске струке. Тужена је закључењем уговора о продаји капитала методом јавне аукције (куповина са отплатом на рате) број 1.1566/07-1508/2 закљученим дана 20.10.2007. године ушла у поступак приватизације. Саставни део наведеног уговора чини анекс 1 у коме је садржан социјални програм који ће се примењивати у субјекту накнадног закључења уговора. Ставом 1. анекса купац капитала се обавезао да у оквиру субјекта приватизације обезбеди поштовање свих права запослених утврђеним Појединачним колективним уговором као и другим општим актом субјекта, важећег у тренутку закључења уговора све до промене истих и у складу са законом. Последња рата из уговора о приватизацији исплаћена је 30.11.2011. године када је завршен поступак приватизације.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је нашао да је тужбени захтев тужилце везано за исплату накнаде штете због неискоришћеног годишњег одмора за 2010. годину за износ од 5.333,33 динара основан, док је у

преосталом делу тужбени захтев неоснован из следећих разлога. Наиме, у прилог својих схватања првостепени суд наводи да тужилца није искористила годишњи одмор за 2010. годину, што је међу странкама неспорно, да сразмерно времену проведеном на раду, а што је утврђено путем вештачења, иста има право да јој се исплати неисплаћено сразмерно до новчаног износа у досуђеној висини од 5.333.33 динара, па је одлучено као у ставу 1. изреке. Везано за неисплату неискоришћеног годишњег одмора за остали део за 2010. годину и потраживаног износа разлике припадајуће отпремнине у висини од 427.200,00 динара, првостепени суд је ценио да је захтев у том делу неоснован. Ово из разлога што је доношењем новог Закона о раду ("Службени гласник РС" број 24/05), важење посебног колективног уговора сходно одредбама закона продужено још три године од дана доношења тог закона и тај рок је истекао 03.09.2008. године и тада није постојао правни основ за исплату отпремнине у висини од 200 евра по години стажа, па стога, тужилца нема право на накнаду разлике отпремнине од исплаћеног до траженог износа од 427.200,00 динара.

У погледу накнаде за неискоришћени годишњи одмор за 2010. годину (сразмерно времену проведеном на раду – став 1. и 2. изреке првостепене одлуке), другостепени суд је прихватио становиште првостепеног суда, док је у погледу одлуке везано за исплату разлике отпремнине и припадајуће отпремнине (став 3. изреке првостепене одлуке), заузео супротно становиште.

По становишту другостепеног суда у време закључења Анекса I уговора о купопродаји друштвеног капитала којим се купац обавезао да у оквиру субјекта приватизације обезбеди поштовање свих права запослених утврђених колективним уговором, био је на снази Појединачни колективни уговор од 03.09.2003. године. Уговором о купопродаји и анексом 1. тог уговора тужени је преузео обавезу исплате отпремине у износу од 200 евра за сваку годину укупног стажа осигурања запосленог утврђену одредбом члана 72. Појединачног колективног уговора. Зато се не ради о продужењу дејства колективног уговора већ о извршењу уговорне обавезе преузете уговором о купопродаји друштвеног капитала туженог и анексом уговора. Из тих разлога првостепена пресуда је преиначена и усвојен тужбени захтев за исплату разлике од исплаћене до припадајуће отпремнине у износу од 427.200,00 динара, са законском затезном каматом од 14.05.2010. године.

По оцени Врховног касационог суда, основани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Према одредби члана 263. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 са изменама) који се примењује у конкретном случају колективни уговор се закључује на период од 3 године. Одредбом члана 284. став 1. истог закона прописано је да одредбе колективног уговора који је на снази на дан ступања на снагу овог закона, а које нису у супротности са овим законом остају на снази до закључивања колективног уговора у складу са овим законом. Из садржине ових законских одредби произилази да ако је колективни уговор по ранијем закону био закључен на неодређено време, као што је овде случај, а после ступања на снагу прописа о ограниченом трајању важења колективног уговора може се примењивати још само 3 године. По истеку тог рока његове одредбе биће супротне члану 263. став 1. важећег Закона о раду, којим је прописано трајање колективног уговора највише 3 године.

Предметни Појединачни колективни уговор закључен је у време важења Закона о раду („Службени гласник РС2 бр. 70/01, 73/01). Тим законом је у одредби члана 151. прописано да се колективни уговор може закључити на одређено или неодређено време. Ступањем на снагу Закона о раду из 2005. године трајање важења колективног уговора ограничено је на 3 године. Стога је одредба наведеног Појединачног колективног уговора којом се констатује да се закључује на неодређено време у супротности са одредбом важећег Закона о раду. Зато се Појединачни колективни уговор од 03.09.2003. године није могао примењивати на радноправне ситуације настале после 23.03.2008. године. Међутим, у конкретном случају без утицаја је што је купац капитала туженог као субјекта приватизације преузео обавезе из социјалног програма да обезбеди поштовање свих права запослених утврђених појединачним колективним уговором. Ово прво са разлога што је то уговорна обавеза купца капитала, а не туженог као субјекта приватизације. Осим тога преузимање те обавезе односи се на поштовање свих права запослених која су утврђена важећим и правно ваљаним појединачним колективним уговором, а у конкретном случају Појединачни колективни уговор из 2003. године у спорном периоду није био важећи.

У току поступка утврђено је колики је износ потраживања који је споран између парничних странака. Споран је правни основ потраживања. Имајући у виду све напред изнетог, Врховни касациони суд налази да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, сходно напред наведеним разлозима, а да је другостепени суд ценећи наводе из жалбе тужиље, погрешно закључио да је првостепени суд погрешно применио материјално право, што се не може прихватити као правилан закључак.

Сходно напред изнетом, Врховни касациони суд је нашао да је у овој правној ствари било неопходно преиначити пресуду апелационог суда и потврдити пресуду првостепеног суда уз одбијање жалбе тужиље у том делу.

Стога је Врховни касациони суд на основу одредбе члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је у складу са чл. 153. и 165. ЗПП, према важећој адвокатској тарифи и таксеној тарифи Закона о судским таксама.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић